

Geri Kazanım Ve Biz

**Sakin
Dökmeyin**

**1 LİTRE
KIZARTMALIK
YAĞ
1 MİLYON
LİTRE SUYU
KİRLETİR**

Kullanılmış
kızartmalık yağlar
biyodizel üretiminde
yada elektrik üretimi
amacıyla geri
kazanılabilmektedir.

Lavaboya,
Çöpe
Suya ve Toprağa
dökmeyip,
biriktirebiliriz.

BİLİYOR MUYUZ?

- Kullanılmış kızartmalık yağların ekotoksik özellik gösterdiğini, denizlere, göllere ve akarsulara döküldüğünde su yüzeyini kaplayarak havadan suya oksijen transferini önlediğini, balıklar ve diğer canlıların ölümüne neden olduğunu,
- Lavaboya dökülen kullanılmış kızartmalık yağların evsel atık su kirliliğinin %25'ini oluşturduğunu,
- Kullanılmış kızartmalık yağların lavaboya dönüşmesi ile;
- Dren sistemine yapışarak kanalizasyon borusu içindeki atıkların boru cidarına tutunmasına, zamanla borunun daralmasına ve kanalizasyon sisteminin kullanılmaz hale gelmesine sebep olduğunu,
- Tıkanan boruların evlerde ve caddelerde kanalizasyon taşkınlarına neden olarak çevre ne insan sağlığına tehdit ettiğini,
- Kanalizasyon sisteminin ve atık su arıtma tesislerinin bakım, onarım ve işletim maliyetinin arttığını,
- Böcek ve koku problemlerinin meydana geldiğini,
- Kızartma işlemi sırasında oluşan fiziksel ve kimyasal reaksiyonlar ile; yağda çok sayıda bozunma ürününün oluştuğunu ve bu maddelerin çevre ve insan sağlığına zarar verdiğini,
- Polar madde olan 25'i aşmış bitkisel yağların atık olarak değerlendirilmesi ve gıda zincirinden çekilmesi gerektiğini,
- Kullanılmış kızartmalık yağların canlılar üzerindeki zararlı etkileri sebebiyle yem ve sabun sanayinde kullanılmasının yasak olduğunu,
- Kullanılmış kızartmalık yağların önemli bir içme suyu kaynağı olan yeraltı sularının kirlenmesine sebep olduğunu BİLİYORMUSUNUZ?

Ülkemizde her yıl yaklaşık 1,5 milyon ton bitkisel yağ gıda amaçlı olarak tüketilmektedir.

Lokanta, fastfood, yemekhane, hazır yemek fabrikası, otel, motel, hastane, turistik tesis tatil köyleri, gıda endüstrisi, askeriteşis gibi ticari işletmelerde ve evlerde bitkisel yağların kullanımı sonucu yaklaşık 300 bin ton kızartmalık atık yağ oluşmaktadır.

KULLANILMIŞ KIZARTMALIK YAĞLARIN GERİ KAZANIMI İÇİN NELER YAPMALIYIZ?

- Kullanılmış kızartmalık atık yağları lavaboya, çöpe, suya ve toprağa dökmeyin, ayrı biriktirin.
- Kullanılmış kızartmalık yağların biriktirilmesi için mümkünse toplama bidonları bu mümkün değilse kendi ambalajında biriktirin.
- Size hizmet veren belediye ile kullanılmış kızartmalık yağlarınızın toplanması konusunda iletişime geçin.

Dünyamız'ın PİLİ BİTMESİN

ATIK PİLLERİ AYRI TOPLAYALIM

Türkiye’de yılda yaklaşık 6-7 bin ton pil piyasaya sürülmektedir. Cep telefonundan saate, oyuncaktan tv kumandasına, dizüstü bilgisayara kadar hayatımızı kolaylaştıran birçok alanda kullanılmaktadır.

Piller şarj edilmeyen piller ve şarj edilebilen piller olarak iki gruba ayrılır. Çinko karbon, alkali mangan, lityum piller şarjsız, nikel kadmiyum, nikel metalhidrit ve lityum iyon piller ise şarjlı grupta yer alır. Özellikle nikel kadmiyum, nikel metalhidrit ve lityum iyon piller geri kazanılmaktadır.

Bu tür pillerin geri kazanımından nikel, kobalt ve kadmiyum elde edilmektedir. Dünyada rezervleri oldukça azalan kobaltın atık pillerden geri kazanım yoluyla elde edildiği bilinmektedir.

Piller ve bataryalar sökülmemeli, içleri açılmamalı ve ezilmemelidir. Genellikle saatlerde kullanılan düğme pillerin çocuklar tarafından kolayca yutulabilme riskine karşı, bu tür piller ortalıkta bırakılmamalıdır.

Şarj edilemeyen piller, alevlenme ve patlama riskine karşı kesinlikle şarj edilmeye çalışılmamalıdır.

ATIK PİLLERİ NE YAPMALLIYIZ?

Atık pillerin çöpe, toprağa, denize, akarsulara ve kanalizasyonlara atılması veya yakılmaları durumunda içerdikleri ağır metaller çevrenin kirlenmesine yol açabilmektedir.

Kadmiyumlu pil bir olimpik havuzun üçte birini doldurmaya yeterli 600.000 litre suyu kirlitebilmektedir. Bu da yaklaşık 11 kişinin yıllık su ihtiyacına karşılık gelmektedir. Kullanım ömrünü tamamlamış piller ve bataryalar tüketici tarafından ayrı kaplarda biriktirilmeli, okullarda, marketlerde, camilerde, muhtarlıklarda ve diğer kamuya açık alanlardaki pil toplama noktalarına bırakılmalıdır.

Pil toplama noktalarındaki atık piller toplandıktan sonra, yetkili kişiler tarafından türlerine göre ayrıştırılmalı, çeşitli fiziki ve kimyasal işlemlerle bünyelerindeki bazı değerli maddelerin geri alınmaları sağlanmalı veya uygun koşullarda bertaraf edilmelidir. Pil ya da bataryaların yakılarak bertaraf edilmeleri çözüm değildir. Çünkü yanma sonucunda kurşun, civa ve kadmiyumun daha da zehirli olan oksitleri gaz halinde oluşur ve soluduğumuz havaya karışır.

ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALARDAKİ Yasaklanan zehirli maddeleri **biliyor musunuz?**

Piyasaya sürülen elektrikli ve elektronik eşyalarda kurşun (Pb), cıva (Hg), artı altı değerlikli krom (Cr+6), polibromürlü bifeniller (PBB) ve polibromürlü difenil eterler (PBDE) ile kadmiyumun (Cd) bulunması yasaktır.

Kurşun

Özellikle çocuklarda merkezi sinir sistemi üzerinde etkilidir. Çocuklarda zihinsel gelişimini etkiler.

Böbreklere ve taşıma sistemine zarar verir.

Kansızlığa neden olur.

Cıva

Beyine, böbreklere ve üreme organlarına zarar verir.

Beyinde hafıza problemlerine ve sinirliliğe neden olur.

Yağ hücrelerinde birikimi anne sütünden bebeğe geçişe neden olur.

Kadmiyum

Kemik hastalıklarına, akciğer ve prostat kanserine ve kansızlığa neden olabilir.

Krom (Cr+6)

Uzun süre deri ile temas sonucu deri ülserine ve isliğe neden olur. Göze direkt teması sonucu gözde kalıcı hasar oluşturur.

Burun, boğaz ve ciğerlerde tahrişe neden olur. Akciğer kanserine neden olabilir.

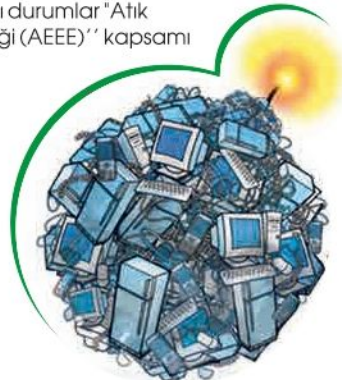
Yüksek miktarda maruz kalındığında böbreklerde hasar oluşturur.

Bromlu Alev Geciktiriciler

PBDE'ler vücutta uzun süre kalıcı olduklarından, hayvan dokusunda biyolojik birikime neden olurlar. Endokrin sisteminde zararlı olabilir ve ceninin gelişiminde etkilidir. Öğrenme zorluğu ve davranış bozukluklarına yol açarlar.

Bu zararlı maddeleri elektrikli ve elektronik eşyalarda engellemenin yolu, elektrikli ve elektronik eşyalar üretilirken bu zararlı maddelerin yerine güvenli alternatif maddelerin kullanılmasıdır.

Bilimsel ve teknik açıdan bunun mümkün olmadığı durumlar "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği (AEEE)" kapsamı dışındadır. Aldığınız elektrikli eşyalarda,

ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALARIMIZI

Üreticilere,
Belediyelerin kurduğu Atık Getirme Merkezlerine
Alışveriş merkezlerinde bulunan getirme merkezlerine
teslim edebiliriz.

